

Про затвердження правил торгівлі на ринках

Рішення міської ради від 22.06.2011 №48

Дата оприлюднення 22.06.2011

На підставі Закону України від 21.05.1997 №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні», Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI, з метою визначення порядку створення та функціонування ринків, прав і обов'язків керівників ринків, суб'єктів господарювання, фізичних осіб, які торгують на ринках міста Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити правила торгівлі на ринках м. Запоріжжя (додаються).
2. Рішення міської ради від 23.12.2005 №5 «Про затвердження правил торгівлі на ринках» зі змінами та доповненнями вважати таким, що втратило чинність.
3. Оприлюднити дане рішення в газеті Запорізької міської ради «Запорозька Січ».
4. Рішення набуває чинності з моменту офіційного оприлюднення.
5. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Гриценка В.В. та постійну комісію міської ради з питань розвитку підприємництва, торгівлі, побутового обслуговування населення та захисту прав споживачів (Петров Р.Б.).

Міський голова

О.Ч. Сін

Правила торгівлі на ринках м. Запоріжжя

І Загальні положення

1. Правила торгівлі на ринках м. Запоріжжя (далі – Правила) визначають вимоги щодо функціонування, створених в установленому порядку ринків, організації оптового та роздрібного продажу на них сільгосппродуктів, продовольчих і непродовольчих товарів, худоби, тварин, кормів тощо, надання послуг, додержання фітосанітарних заходів, ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог і правил безпеки праці на ринках, прав споживачів і вимог податкового законодавства.

2. Ринок – суб'єкт господарювання, створений на відведеній землекористувачу, комунальному підприємству «Запоріжринок», за рішенням міської ради земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту та пропозицій (далі – ринок).

Ринки, незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, керуються у своїй діяльності діючим законодавством України, даними Правилами та іншими нормативними актами місцевих органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування, прийнятими у межах їх компетенції.

3. Торгівлю на ринках можуть здійснювати фізичні особи, фізичні особи-підприємці, а також юридичні особи, незалежно від форм власності (далі – продавці).

4. За конструкцією ринки можуть бути криті, відкриті та комбіновані; за часом діяльності – постійно діючі або сезонні, денні, вечірні та нічні; за видами економічної діяльності – з оптової торгівлі, з роздрібною торгівлі; за товарною спеціалізацією – з продажу продовольчих товарів, непродовольчих товарів, транспортних засобів, худоби та кормів, тварин і птахів, квітів тощо, а також змішані.

5. Територія ринку повинна мати відокремлену та відгороджену від проїжджої частини, житлового та комунального секторів ділянку землі, стоянки для транспортних засобів відвідувачів, торговельні місця для місцевих товаровиробників, безпечні для руху пішоходів входи і виходи, штучне освітлення території ринку, автостоянок та під'їздів, телефонний зв'язок, радіовузол або гучномовець на ринках з кількістю торговельних місць більше 250, електро- та водопостачання, водовідведення, туалет, облаштовані контейнерами майданчики для збирання відходів і сміття, камери схову для продукції, особистих речей та товарів продавців – для продовольчих та змішаних ринків, котрі мають в своєму складі торговельні місця відкритого типу.

Робота ринків не повинна погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості й негативно впливати на умови проживання населення.

Вхід на ринки безоплатний.

В'їзд та виїзд продавців на територію ринку для завантаження та розвантаження товару здійснюється безоплатно у відведений адміністрацією ринку час, що сумарно не може бути меншим однієї години на добу

6. Адміністрація ринку узгоджує з територіальними відділами ДЗ «Запорізька міська санітарно-епідеміологічна станція Запорізької області», Запорізької міської державної лікарні ветеринарної медицини; управлінням державного нагляду в сфері пожежної безпеки ГУ МНС України в Запорізькій області; департаментом архітектури та містобудування Запорізької міської ради, відділом ДАІ з обслуговування адміністративної території м. Запоріжжя та АТІ управління ДАІ ГУ МВС України в Запорізькій області – проектну документацію щодо функціонального планування території ринку, розміщення приміщень, торговельних місць і об'єктів, їх кількості і розміру, забезпечення їх торговельно-технологічним обладнанням та забезпечує утримання території ринку й організацію продажу товарів відповідно до затвердженого плану.

Улаштування та утримання території ринків повинно відповідати вимогам Санітарних правил утримання територій населених місць (СанПіН №4690-88) та Ветеринарно-санітарних правил для ринків, затверджених наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 04.06.1996 №23 та зареєстрованих у Мін'юсті України 19.06.1996 за №314/1339.

Режим роботи ринку затверджується управлінням розвитку підприємництва та дозвільних послуг міської ради.

7. На вході до ринку розміщується вивіска із зазначенням повної назви ринку і його власника, спеціалізації ринку, режиму роботи, а також графічно виконаний план території з позначенням усіх стаціонарних об'єктів ринку (обов'язково лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи), схематично - торгових рядів, пішохідних і транспортних маршрутів, аварійних виходів.

На видному, доступному для огляду місці встановлюється оформлений стенд з розміщенням на ньому копії документу про державну реєстрацію ринку як суб'єкта господарювання, цих Правил, витягів із Законів України «Про карантин рослин», «Про захист прав споживачів» та Фітосанітарних правил і Правил користування засобами вимірювальної техніки у сфері торгівлі, громадського харчування та надання послуг, нормативно-правових актів щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій, тарифів плати за послуги ринку та правил їх надання, Ветеринарно-санітарних правил для ринків, перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні відповідно до спеціалізації ринку, інформації про адресу і номери телефонів органів, що забезпечують державний захист прав споживачів, здійснюють державний контроль та нагляд за якістю та безпекою товарів, засобів вимірювальної техніки, до яких можна звернутися з питань сертифікації продукції та перевірки засобів вимірювальної техніки, місцезнаходження і телефон суб'єкта господарювання, інформації про місцезнаходження Книги відгуків та пропозицій тощо.

8. У разі планового закриття ринку, окремих його приміщень або частин території (для проведення санітарних заходів, ремонту, технічного переобладнання) суб'єкт господарювання повинен не пізніше як за 45 днів, а у разі проведення технічних заходів – не пізніше як за 1 місяць повідомити про це суб'єктів господарювання, громадян, розмістивши біля входу до ринку інформацію про порядок роботи ринку, дату та період закриття й оповістити про це офіційні засоби масової інформації Запорізької міської ради. Управління розвитку підприємництва та дозвільних послуг міської ради та відповідна районна адміністрація міської ради повинні бути сповіщені письмово.

У разі проведення реконструкції адміністрація ринку погоджує передпроектну документацію з суб'єктами господарювання, торговельні місця яких територіально підпадають під реконструкцію, шляхом повідомлення цих суб'єктів господарювання під розпис. В разі відсутності письмових заперечень з боку суб'єктів господарювання передпроектна документація вважається погодженою. У разі незгоди більшості суб'єктів господарювання погоджувати передпроектну документацію, торговельні місця яких підпадають під реконструкцію, дане питання виноситься на розгляд міської комісії з розвитку ринків та проблемних питань, які виникають на ринках міста.

9. Для потреб і зручностей продавців та покупців на території ринку можуть відкриватися магазини, підприємства громадського харчування, побутового обслуговування, телефонного зв'язку, каси продажу квитків на транспорт, готелі.

10. Реалізація сільгосппродуктів, продовольчих, непродовольчих товарів, живої худоби, птиці, кормів, домашніх тварин, декоративних птахів, акваріумних риб, посадкового матеріалу плодово-ягідних культур, овочевої і квіткової розсади, живих садових квітів, насіння овочевих культур і квітів проводиться на спеціалізованих ринках чи на спеціально виділених рядах (секціях) змішаних ринків з обов'язковим дотриманням санітарно-епідеміологічних вимог.

11. На території відкритого ринку, у критих ринках та павільйонах, де реалізуються продукти рослинного і тваринного походження, повинні бути обладнані спеціалізовані зони з продажу окремих видів продукції: овочів і фруктів, м'яса і битої птиці, яєць, молочних продуктів, риби, меду, олії тощо.

Спеціалізовані зони створюються відповідно до вимог Ветеринарно-санітарних правил для ринків.

12. Розташування торговельних місць на ринку, торговельно-технологічного обладнання має бути зручним для здійснення торгівлі, відповідати вимогам санітарних, протипожежних правил та безпечних умов праці, забезпечувати вільний прохід покупців та належну культуру обслуговування.

Торговельне місце продавця повинно бути належним чином обладнано (криті або відкриті столи, прилавки), мати площу для викладки і зберігання запасів товарів тощо.

Торговельне місце – площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з

прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках, холодильних вітринах тощо.

Розмір одного торговельного місця для сплати послуг ринку визначається на підставі затвердженого проекту, технічного паспорту та інших документів, а при відсутності останніх – затвердженим наказом керівника ринку розміром торговельного місця для сплати послуг ринку.

При продажу автотранспорту, запчастин з легкового автотранспорту та мотоциклів, одним торговельним місцем для сплати послуг ринку є торгова площа, на якій розташована одиниця автотранспортного засобу.

Розмір одного торгового місця для сплати послуг ринку на ринках КП «Запоріжринок» може бути визначений рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради.

13. Місця для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів виділяються на спеціально облаштованих та розмічених майданчиках, що не створює небезпеки для покупців (пішоходів). Продаж продовольчих і непродовольчих товарів здійснюється в окремих зонах цих майданчиків згідно із затвердженою адміністрацією ринку схемою дислокації торговельних місць на ринку. У відведених місцях торгівлі пересування транспортних засобів дозволяється лише до початку торгівлі та після її завершення.

Використання транспортних стоянок для продажу товарів не допускається.

14. Спеціалізовані зони, ряди прилавків (столів) та майданчики обладнуються наочними позначеннями про їх призначення. Усі торговельні місця позначаються номерами.

Продавцям забороняється використовувати торговельні місця не за призначенням.

15. У разі встановлення (за згодою адміністрації ринку) стаціонарного об'єкта торгівлі на території ринку (кіоску, павільйону тощо) або зайняття торговельного місця на визначений термін (понад 10 робочих днів ринку), суб'єкт господарювання (продавець) зобов'язаний укласти з адміністрацією ринку договір про надання (утримання) торговельного місця.

16. Адміністрація ринку при наданні продавцям торгових місць на визначений термін укладає з ними письмову угоду.

17. На торговельному місці продавця:

- юридичної особи встановлюється табличка із зазначенням назви, місцезнаходження і номера телефону суб'єкта господарювання; що організував торгівлю, прізвища, імені та по батькові продавця та розміщується копія ліцензії у разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

- фізичної особи, фізичної особи – підприємця, встановлюється табличка із зазначенням його прізвища, імені та по батькові, номера свідоцтва про державну реєстрацію як суб'єкта господарювання та назви органу, що здійснив цю реєстрацію, прізвища, імені по батькові його продавця, а також розміщується копія патенту за фіксованим розміром податку чи копія свідоцтва про сплату єдиного податку та копія ліцензії у разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Продавець повинен мати при собі: документи про сплату послуг ринку; належним чином оформлену особисту медичну книжку в разі продажу продовольчих товарів (для суб'єктів господарювання); копії документів що підтверджують якість та безпеку продукції та товарів; у разі реалізації рослин та продукції рослинного походження – карантинний сертифікат та/або акт фітосанітарного контролю; у разі реалізації тропічних плодів – копії документів, що підтверджують їх походження; у разі продажу продуктів тваринного і рослинного походження – висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку; у разі реалізації тропічних плодів – копії документів, що підтверджують їх походження та проходження фітосанітарного контролю; висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку в разі продажу продуктів тваринного і рослинного походження.

У разі використання торговельного місця на умовах оренди в продавця повинна бути копія угоди з адміністрацією ринку про оренду, а на умовах суборенди – копія такої угоди із суб'єктом підприємницької діяльності (орендодавцем). Під час проведення органами контролю перевірок роботи суб'єктів господарювання та фізичних осіб продавці повинні пред'явити зазначені документи.

18. За окрему плату продавцям можуть надаватися такі послуги: відвідування туалету, бронювання торговельних місць (пріоритетне право продавців на зайняття торговельного місця, яке надається адміністрацією ринку при відсутності угоди про його надання між продавцем та адміністрацією ринку), прокат торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, санітарного одягу, зберігання особистих речей і продукції в камерах схову, на складах і в холодильниках, зважування на товарних вагах, розрубка м'яса (рубачами м'яса ринку), утримання торговельного місця в належному стані, інформаційні оголошення рекламного та довідкового характеру, забезпечення місцями в готелях і на автостоянках (за наявності їх на ринку), консультації спеціалістів, вантажно-розвантажувальні роботи і транспортні послуги, приймання для подальшого продажу сільгосппродуктів та інших товарів у бюро торгових послуг тощо.

Тарифи на послуги ринку, що пов'язані із забезпеченням діяльності ринкового господарства, установлюються адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства.

19. Адміністрація ринку повинна забезпечувати прання санітарного та спеціального одягу, миття та дезінфекцію торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, що надаються продавцям.

У разі надходження на ринок продукції в кількості, що перевищує технічні можливості ринку, адміністрація ринку, по можливості, повинна допомогти розташувати продукцію для продажу на іншому ринку

20. Продавцям (фізичним особам, які не є суб'єктами господарювання) забороняється використовувати власний санітарний та спеціальний одяг, торговельний інвентар та засоби вимірювальної техніки.

Продавці (суб'єкти господарювання) можуть мати свій санітарний чи інший одяг, торговельний інвентар, засоби вимірювальної техніки.

Засоби вимірювальної техніки, які використовуються продавцями на ринку, повинні бути в справному стані, мати повірочне тавро територіального органу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики та проходити періодичну перевірку в установленому порядку. Суб'єкти господарювання, які використовують власний санітарний або спеціальний одяг, торговельний інвентар та засоби вимірювальної техніки, несуть персональну відповідальність за його відповідність санітарним та технічним нормам.

21. Справляння плати за утримання торговельного місця в належному стані та за інші послуги ринку здійснюють касири та контролери ринку із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій відповідно до вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» безпосередньо на торговельному місці продавця з видачею касових чеків, у яких обов'язково зазначається номер торговельного місця згідно з проведеною інвентаризацією.

Платежі на ринку справляються після проведення ветеринарно-санітарної перевірки продукції тваринного та рослинного походження до початку торгівлі. Торгівля без документів, що підтверджують сплату за послуги ринку забороняється.

22. Документи про сплату за утримання торговельного місця повинні зберігатися продавцем в належному стані до закінчення торгівлі. Передача документів про сплату за послуги ринку третім особам забороняється.

Передача торговельного місця третім особам можлива лише при наявності договору про надання та утримання торговельного місця та при умові письмового погодження з адміністрацією ринку про передачу торговельного місця.

23. За видані напрокат санітарний одяг, торговельний інвентар, обладнання вноситься заставна плата. Розмір плати встановлюється адміністрацією ринку і не повинен перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі.

Заставна плата повертається платнику після повернення у робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів.

У разі втрати взятих на прокат речей або їх псування продавець відшкодовує суб'єкту господарювання завданий збиток з урахуванням внесеної заставної плати.

24. Усі продавці зобов'язані надавати покупцям відомості про товари, не допускати порушення прав споживачів, бути ввічливими, охайно одягненими, відпускати товар упакованим або в тару покупця повною мірою та вагою, їм забороняється палити, розпивати спиртні напої. Особи в нетверезому стані не допускаються до торгівлі на ринку.

На вимогу покупців продавці зобов'язані пред'явити їм висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи про відповідність продуктів, що реалізуються, ветеринарно-санітарним нормам.

Зразки товарів, що є у продажу, повинні бути виставлені на видному для покупців місці. Продавці (суб'єкти господарювання) повинні позначити ціни на товари на ярликах цін (цінниках), клейких стрічках або іншим способом.

25. Розрахунки з покупцями за товари, придбані на ринку, здійснюються відповідно до встановленого законодавством порядку.

На вимогу покупця продавець (суб'єкт господарювання, який відповідно до законодавства звільнений від застосування реєстраторів розрахункових операцій та розрахункових книжок) повинен видати товарний чек, що засвідчує факт купівлі, у якому зазначаються: найменування суб'єкта господарювання та ринку, ряд та номер торговельного місця, найменування товару, ціна товару, дата продажу, прізвище, ініціали продавця та його підпис.

26 Якщо покупцю продано неякісний товар, він має право вимагати від продавця (суб'єкта господарювання) задоволення своїх вимог, передбачених Законом України «Про захист прав споживачів».

У разі продажу товару з недоліками без попереднього застереження продавцем, який не є суб'єктом господарювання, покупець має право замінити товар на якісний, повернути його продавцю і одержати назад сплачені гроші або вимагати зниження ціни.

27. Усі працівники ринку повинні бути одягнуті в одяг, що відповідає санітарним вимогам, а контролери повинні мати нагрудну табличку або спеціальну пов'язку на рукаві. Працівники, які безпосередньо продають або надають послуги з продажу продовольчих товарів (продавці, рубачі м'яса та інші), підлягають обов'язковому медичному обстеженню, результати якого заносяться в їх особисті медичні книжки встановленого зразка. Особи, які не пройшли медичне обстеження, до роботи не допускаються.

28. Ринок повинен мати зареєстрований санітарний журнал установленої форми, Книгу відгуків і пропозицій, яка має міститися у приміщенні адміністрації ринку на видному і доступному місці, а також Журнал реєстрації перевірок, в якому особа, яка здійснює перевірку, повинна зареєструватися, згідно з чинним законодавством.

29. Адміністрація ринку повинна забезпечити постійне вивезення відходів і сміття, а також після закінчення роботи ринку належне очищення (з вологим прибиранням) та дезінфекцію всіх приміщень, торгових об'єктів і торговельних місць ринку. Поточне прибирання проводиться безперервно впродовж усього дня за умови захищеності продукції (товарів) від забруднення та дотримання норм охорони праці.

30. Адміністрація ринку зобов'язана забезпечити регулярне проведення спеціальних санітарних заходів за щомісячним графіком: знищення комах, гризунів, шкідників (дезінфекція, дезінсекція, дератизація).

Інформація про санітарні дні з прибирання території, приміщень, обладнання та інвентарю вивіщується на видному місці при вході на ринок та в приміщенні адміністрації.

31. Адміністрація ринку зобов'язана створити на ринку необхідні умови для здійснення правоохоронними і контролюючими органами діяльності згідно з їх повноваженнями.

32. За угоду купівлі-продажу, укладену на ринку між продавцем і покупцем, адміністрація ринку відповідальності не несе.

33. Адміністрація ринку має право позбавляти продавців торговельного місця на ринку в разі:

- несплати плати за послуги ринку;
- відмови продавців, що здійснюють торгівлю із стаціонарних торговельних місць, які не належать ринку, від укладення договору про утримання торговельного місця;
- систематичного (більше двох разів) порушення Правил торгівлі на ринках та іншого законодавства, що регулює здійснення діяльності в сфері торгівлі.

Позбавлення продавців торговельного місця на ринку з підстав систематичного порушення ними Правил торгівлі на ринках та іншого законодавства, що регулює здійснення діяльності в сфері торгівлі, здійснюється адміністрацією ринку на підставі відповідного рішення комісії з розвитку ринків міста та вирішення проблемних питань, які виникають на ринках, або за рішенням суду.

У випадку позбавлення продавця торговельного місця на ринку та якщо продавець власними силами не здійснить звільнення торгової площі від належного йому стаціонарного об'єкта протягом 10-ти днів з моменту відповідного повідомлення, адміністрація ринку має право самостійно звільнити територію ринку від стаціонарного торговельного об'єкта.

Рішення адміністрації ринку щодо позбавлення торговельного місця може бути оскаржене продавцем до комісії з розвитку ринків міста та вирішення проблемних питань, які виникають на ринках (якщо таке не розглядалось) або до суду.

34. Адміністрація ринку зобов'язана:

- підтримувати територію ринку в належному санітарно-технічному і протипожежному стані, забезпечувати розвиток матеріально-технічної бази ринку, оснащувати його необхідним обладнанням та інвентарем, засобами вимірювальної техніки;

- дотримуватися затвердженого управлінням розвитку підприємництва та дозвільних послуг міської ради режиму роботи ринку;

- забезпечувати продавців на ринку торговельними місцями за профілем торгівлі, спеціальним одягом залежно від виду харчової продукції, що реалізується, засобами вимірювальної техніки і торговельним інвентарем, зберігання харчової продукції на складах, у холодильниках та інших приміщеннях ринку відповідно до санітарних норм і правил;

- забезпечувати безпечний та безперешкодний рух людей та транспортних засобів, здійснювати контроль за додержанням вимог щодо паркування транспортних засобів;

- узгоджувати свою роботу з установами державної санітарно-епідеміологічної служби, лабораторією ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, карантинною інспекцією та іншими органами з попередження та недопущення порушень санітарних норм і правил;

- надавати в користування лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи пристосовані службові приміщення; за користування службовими приміщеннями лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи відшкодовують ринку витрати по утриманню цих приміщень, перелік, розмір, строки та

порядок відшкодування яких встановлюється у договорі на відшкодування витрат по утриманню службового приміщення, укладеному з ринком;

- створювати належні умови для додержання продавцями правил торгівлі, санітарного і протипожежного стану, правильного використання засобів вимірювальної техніки, інвентарю ринку, підвищення рівня культури торгівлі та безпечних умов праці;

- надавати продавцям і покупцям інформацію щодо вимог цих Правил, Ветеринарно-санітарних правил на ринках, правил протипожежної безпеки тощо (стенди, місцеві газети, радіо, листівки);

- установити на доступному місці достатню кількість контрольних вагів з відповідними інформаційними табличками та обов'язково зазначити їх місцезнаходження на графічно виконаному плані території ринку;

- здійснювати контроль за використанням продавцями торговельних місць за призначенням;

- щорічно проводити інвентаризацію торговельних місць на ринку і про результати надавати інформацію до управління розвитку підприємництва та дозвільних послуг міської ради до 6 грудня кожного року.

- не допускати продажу товарів, що заборонені;

- забезпечувати дотримання продавцями вимог правил торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами.

35. Особи, винні в порушенні цих Правил, несуть відповідальність згідно з законодавством.

36. Контроль за дотриманням цих Правил здійснюється посадовими особами органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у межах своєї компетенції.

Адміністрація ринку має право бути присутньою при проведенні перевірок продавців на ринку контролюючими органами

II Особливості торгівлі продовольчими товарами

37. Продаж продовольчих товарів на ринках здійснюється з додержанням Ветеринарно-санітарних правил для ринків, Правил продажу продовольчих товарів, Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, Фітосанітарних правил, інших нормативно-правових актів, які регулюють торговельну діяльність та захист прав споживачів.

38. Висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку (експертний висновок, етикетка) щодо якості та безпеки продукції у ветеринарному відношенні, наявність документів про надання послуг є підставою для зайняття продавцем місця на ринку за профілем торгівлі.

39. На ринках дозволяється продавати харчові продукти, не заборонені для реалізації. Такі харчові продукти можна продавати тільки за умови:

- готові м'ясні вироби і м'ясні напівфабрикати, молоко і молочні продукти, консерви, курячі яйця тощо промислового виробництва – наявності документів, що підтверджують їх якість і безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій

сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну її якість, а також відповідних ветеринарних документів);

- м'ясо, отримане від забою худоби у власних чи фермерських господарствах, – наявності ветеринарної довідки про передзабійний клінічний стан тварин або ветеринарного свідоцтва (довідки), виданих місцевою установою державної ветеринарної медицини, та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- розруб м'яса проводиться виключно розрубниками ринку, а за їх відсутності – іншими особами, з дотриманням останніми відповідних санітарних норм, встановлених для цього виду діяльності;

- молоко і молочну продукцію, отриману від власних чи фермерських господарств, – наявності довідки про клінічний огляд тварини і епізоотичний стан місцевості, виданої установою державної ветеринарної медицини за місцем вироблення продукції, особистої медичної книжки продавця, виданої в установленому порядку, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- курячі яйця, отримані від власних чи фермерських господарств, – наявності свідоцтва або довідки про клінічний огляд птиці та епізоотичний стан місцевості, виданої місцевою установою державної ветеринарної медицини, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- мед, отриманий від власних чи фермерських господарств, при продажу в межах району проживання власника – наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини (за межами району – ветеринарно-санітарного паспорта на пасіку) та наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- рибу і рибопродукти, інші гідробіонти промислового виробництва – наявності копії документа виробника, що підтверджує належну якість, та копії сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, а також відповідних ветеринарних документів;

- рибу, інші гідробіонти непромислового виробництва – наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- картоплю, овочі, фрукти, у тому числі тропічні, ягоди, баштанні культури, сухофрукти, горіхи, сушені гриби окремо від солінь, квашеної та маринованої плодоовочевої продукції – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, акту фітосанітарного контролю та/або карантинного сертифікату;

- продукцію рослинного походження, яка доставлена для реалізації від власних чи фермерських тепличних господарств і має експертний висновок державної лабораторії ветеринарної медицини за місцем виходу продукції щодо якості та безпеки ветеринарного контролю (огляду), а за необхідності й лабораторного дослідження;

- олію (крім промислової розфасовки), дикорослі плоди, ягоди та свіжі гриби – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

- солоно-квашені, мариновані овочі та фрукти – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку та дотримання чинних ветеринарно-санітарних вимог при торгівлі;

- зернові, круп'яні продукти, борошно в чистих мішках або іншій тарі, розміщеній на підставках, стелажах або піддонах – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

Продукція, що підлягає обов'язковій сертифікації, дозволяється до продажу за наявності супроводжувальних документів на продукцію, де вказані реєстраційні номери сертифікатів відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність.

40. На ринках забороняється продаж:

- фізичними особами, які не є суб'єктами господарювання, хліба і хлібобулочних виробів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

- кондитерських і кулінарних виробів, напівфабрикатів із м'яса і риби (фарш, котлети, кров'яні та домашні ковбаси, зельць, холодець, ікра рибна тощо), а також консервованих продуктів (овочі, м'ясо, риба, ікра та інші консерви), виготовлених у домашніх умовах;

- готових продуктів тваринного походження промислового виробництва, масла вершкового, сирів, ковбас, копчення тощо без наявності документів, що засвідчують їх якість та безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну якість товару, а також відповідних ветеринарних документів);

- тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги України, дикорослих рослин, у тому числі лікарських, польових квітів;

- тропічних фруктів та овочів без документів, що підтверджують джерело їх придбання та проходження фітосанітарного контролю;

- зернових, круп'яних продуктів, забруднених насінням шкідливих бур'янів.

41. Продукція тваринного і рослинного походження, що не реалізована протягом робочого дня і яка не зберігалася в холодильних камерах ринків, наступного дня підлягає огляду та органолептичній оцінці спеціалістами державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, а за потреби і додатковим лабораторним дослідженням.

III Особливості торгівлі непродовольчими товарами

42. На ринках дозволяється реалізувати як нові непродовольчі товари, так і ті, що були в користуванні, крім заборонених для продажу.

Продаж непродовольчих товарів здійснюється з додержанням Правил продажу непродовольчих товарів, санітарних норм і правил, інших нормативно-правових актів, які регламентують торговельну діяльність та захист прав споживачів.

43. Окремі непродовольчі товари можна продавати на ринках тільки за умови:

- нові товари, що підлягають обов'язковій сертифікації – за наявності супроводжувальних документів на продукцію, де вказані реєстраційні номери сертифікатів відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність;

- предмети гігієни, санітарії, товари побутової хімії, іграшки для немовлят лише в індивідуальній споживчій тарі із зазначенням на ній необхідної для споживача інформації відповідно до чинного законодавства.

На кожній іграшці або індивідуальній споживчій тарі повинна бути зазначена необхідна, доступна, достовірна інформація відповідно до вимог Закону України «Про захист прав споживачів».

Перевірка іграшок на звук повинна проводитися за допомогою повітродувного устаткування;

- косметично-парфумерні вироби – додержання температурних режимів у місцях, не доступних попаданню прямих сонячних променів;

- побутові газові прилади, що були в користуванні (газові плити, газові котли, газові колонки тощо) наявності документів, що підтверджують їх придатність до подальшої експлуатації і які видані відповідними службами газового господарства;

- транспортні засоби (автомобілі, автобуси, мотоцикли всіх типів і моделей, самохідні машини, причепа, напівпричепа, мотоколяски ці номерні агрегати до них) – спеціально виділеного для них місця або створення спеціального ринку згідно з Правилами роздрібної торгівлі транспортними засобами і номерними агрегатами, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 31.07.2002 № 228 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за № 681/6969;

- меблі, одяг та головні убори з натурального хутра, електропобутові та телерадіотовари – розміщення в приміщеннях, пристосованих для торгівлі цими товарами. В експлуатаційних документах (інструкції з експлуатації, паспорті, етикетці, гарантійному талоні) нової побутової техніки продавцем обов'язково робиться відмітка про продаж;

- шкури цінних порід, одяг та головні убори з них – відповідного їх маркування та наявності документів, що підтверджують законність їх придбання;

- примірники аудіовізуальних творів і фонограм – через спеціалізовані підприємства торгівлі, спеціалізовані відділи (секції) підприємств з універсальним асортиментом товарів;

- ювелірні та інші вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння – наявності ліцензії;

- пестициди та агрохімікати – наявності ліцензії;

- ліки, лікарські рослини – наявності ліцензії.

44. Адміністрація ринку при розробці проекту планування ринку повинна передбачити спеціальні зони і обладнати їх необхідним устаткуванням для примірки покупцями одягу і взуття. Користування примірочними є безплатним.

Для продажу товарів, що були в користуванні, відводяться спеціальні місця.

45. На ринках з продажу непродовольчих товарів дозволяється здійснювати торгівлю продовольчими товарами з додержанням вимог законодавства та Правил продажу продовольчих товарів.

46. На ринку забороняється продавати:

- вогнепальну, газову, пневматичну, холодну зброю, бойові припаси та спеціальні засоби самооборони;
- готове армійське спорядження, а також тканини, які використовуються для його виробництва, інші товари військового асортименту, формене обмундирування;
- білизна зі штампом організацій і підприємств;
- наркотичні засоби;
- пальне для транспортних засобів, гас, мазут;
- балони із скрапленим газом;
- вироби піротехнічні побутові та вибухові засоби;
- порнографічні видання;
- знаряддя для добування мисливських тварин і диків птахів – петлі, підрізи, закоти, гачки, самолови (сільця, капкани, западні, самостріли) та для лову (добування) водних живих ресурсів – електровудки, вибухові і отруйні речовини, колючі знаряддя лову (гарпуни, отроги, драчі), промислові та інші знаряддя лову (добування), виготовлені з сіткоснасих чи інших матеріалів (сітки, вентері, павуки, косинки, путанки, бредні та інші).

IV Відповідальність за порушення Правил торгівлі на ринках

47. За порушення цих Правил винні особи несуть цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність. Державні органи в межах своєї компетенції мають право застосовувати до порушників фінансові санкції.

Секретар міської ради

В.Ф. Кальцев